

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто пошт. швед. 143322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в праю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Під знаком Марса?

Львів, 25, березня 1927.

Імперіалістичне авантюризмство Італії поставило цілий Балкан під тнаком Марса. Скоро тільки розрізлася воєнна атмосфера між Вел. Британією і СРСР, скоро керманічі авок супротивних могутностей відкинули актуальність воєнного конфлікту в найближчому часі, на що між іншим вказує терниста дорога польської позиції в Англії і Злучених Державах, — заваготили воєнні хмари над Балканом. Безпосередньою зритокою італійсько-югословянського напруження альбанська справа, проблема невеличкого, різноплеменного народу, проблема маленької країни (37 тисяч км. кв.), яка однак з огляду на своє положення є ключем до опанування Адриатики, до замкнення його під назвою: „*mare nostrum*“ — це супрематія над цілим Балканом.

Між посідачами італійського й дальматійського побережжя віддавна йшла ривалізація за той клаптик скалистий землі, за володіння бідною країною пів-диких вівчарів, за опанування Дурацця (5 тис. населення). Підчас і після балканської війни (1912 р.) супротивство за Альбанію йшло головним чином між годішніми союзниками (Італією й Австро-Угорщиною). Правда, свої претенсії в тій справі висувала й Сербія, та її голос губився в нетрях адриатичкої політики. Проблема Адриї, проблема „*mare nostrum*“ — між іншим — штовхнула Італію на розрив союзу з Австро-Угорщиною і на воєнний конфлікт з центральними державами підчас світової війни. Ясно, що після антантської перемоги справа Триесту була пересуджена в користь Італії. Однак під знаком запиту найшлях справа Реки (Фіюме). На основі всіх божих і людських прав належала вона безспірно Югославії, поавстрійській спадкоємиці дальматійського побережжя. Та Італія при допомозі уверхторно-фашистської, наскрізь авантюристської Анушії видерла цю переважну точку Югославії. Опанувавши її і тут утвердившись, Італія новітнього цезаря зробила дальший крок вздовж дальматійського побережжя, закинула сіти на Альбанію. Ролію Анушії відіграв тут кондотієр Ахмет Зогу. На основі італійсько-альбанського „договору“ в Тірані Італія обняла протекторат над „незалежністю“ Альбанії до збройної інтервенції включно.

У всіх тих перипетіях, в намаганні завершити творення „*mare nostrum*“ італійська публична опінія — якщо можна так висловитися з огляду на фашистську диктатуру — все була однодушна. Зате трієдина Югославія не виявляла тієї однодушності. Тоді, як хорвати, безпосередні спадкоємиці дальматійського побережжя, всіма силами перли до рішучості проти італійських посегань, серби заведували це питання, кладучи більшу вагу на централізацію поширеної держави Караджорджевичів під своєю гегемонією. Аж тіранський „трактат“ сколихнув всією Югославією. Білгород побачив на своїм горлі італійський ніж.

В самій Альбанії легко було всадитися Італії з огляду на хронічне внутрішнє замішання, що тривало там від 1920 до 1926 року. Одержавши *carte blanche* від Англії

на балканському терені, Італія перевела „стабілізацію“ відносин в Альбанії. Годованець її Ахмет Зогу став „президентом“ цієї мініатюрної республіки. Перейшовши на службу італійського імперіалізму, цей кондотієр пригадав собі часи кн. Віда і забажав з ласки фашистського Риму прикрасити свою голову королівським вінцем, розуміється, при допомозі штиків італійських карабінієрів. „Ленні“ відносини Ахмета Зогу не вдовольняють більшості альбанського населення. Початок цього року зазначився повстанчими рухами, зверненими проти „диктатора“. Повстанці невдоволені з італійської супрематії. Під гаслом „Альбанія для Альбанців!“ розвивається революційний рух.

Такий оборот справи не по нутру італійцям. Рим обвинувачує Білгород у підготовці альбанського повстання і концентрації югославянських військ в напрямі альбансько-македонської границі. Італійська, а за нею й прислужна англійська преса в останніх днях переповнилася вітками про воєнні приготування Югославії. Італія добуває в Білгороді намагання стати впоперек послідовному завершуванню „*mare nostrum*“. Югославія не лише прямує до припинення поширюваних на Балкані італійських впливів, але й до утвердження свого домінуючого становища на балканському півострові через захоплення північної Альбанії і Солуня.

На цьому підкладі європейська преса в останніх днях розпустила алярми про наростання італійсько-югославянського конфлікту, про воєнні хмари над Балканом, про поставлення його під знамені Марса. Єрихонські труби італійської преси, поява італійських воєнних кораблів під Дураццем, крайне обурення в білгородській скупщині, обиди, нанесена там італійському послові ген. Ордера, якого один з послів назвав шпигуном, — все те вказувало на зростаюче напруження між Білгородом і Римом. Почалися балачки про віддачу конфлікту під осуд Ліги Націй. Та разом з тим вони й притихли, щоби в добі британської супрематії над цим міжнародньою установою не творити не все підходяжних прецедентів. Винув теж сумнів, з огляду на бундючність Італії і відому вже, занадто рішучу, поведінку в відношенні до безборонного Корфу, чи медіаторство Ліги Націй матиме бажані наслідки. Заговорено теж і про мож-

ливість інтервенційного посередництва Німеччини та Франції.

В міжчасі югославянський міністр закорд. справ Періч виступив з офіційною декларацією, в якій рішучо відкинув інсинуації про воєнні приготування Югославії, допускаючи можливість перевірки стану югославянських гарнізонів на альбансько-македонській смузі. Щож до самої Альбанії, то Югославія заявляється за консолідацією відносин у тій країні, за вдержанням її незалежності та забезпечення її міжнароднім гарантійним пактом. Югославія заявляється за збереженням Балкану для балканських народів, а тим самим протриває поширення італійських впливів на балканський півострів.

Останні телеграми говорять про відпруження конфлікту. Медіаторську функцію взяла на себе Англія. І зовсім природно, що — не вважаючи на великий галас — воєнна атмосфера мусіла розрізнитися. Бо ані одна з супротивних сторін не є підготована до негайної війни. Мусоліні розбудовує фашистський лад, а Югославія знаходиться в процесі внутрішньої консолідації. Війна визволила сили, які досі придушені, моглиб проявитися і в румовищах похоронити тріумфуючий фашизм. Хоч Італія є великодержавою, а Югославія тільки державою середнього розряду в міжнародній сфері, однак держава сербів, хорватів і словінців, не є Грецією, яка схилила голову перед цезаристичним Римом. Цей хоробрій, героїчний трієдинний нарід вміє боротися й оборонятися. Притиснений до муру, він не злякається баталіонів Мусоліні.

Але найголовніше в тому всьому — це становище Англії, яка тепер має на голові далеко важнішу справу, як якась Альбанія чи Балкан. Вона всеціло запрягана справами Далекого Сходу, подіями в Шангаї, побідою кантонської армії. В таких умовах ускладнювати собі положення війною на Балкані та штовхати Югославію в обійми СРСР — булоб і глупо, і непрактично, і безцільно.

Тут треба шукати злагіднення італіо-югославянського конфлікту. Та через те не уступають ще причини, що викликали напруження. Треба ще великих і на довшу мету обчислених заходів, щоби їх усунути, треба справді довести до здійснення клича: „Балкан для балканських народів!“

Відкладають.

Уряд і справа самоврядування.

Не так давно теперішній „санаційний“ уряд Польщі робив нібито й поважну міну уздоровити відносини на полі громадського самоврядування. З деяких його політичних потягнень виходило, що самоуправна анархія остаточно найде якийсь кінець навіть у Польщі. Мабуть зі страху перед „санаційним“ урядом взялася зараз-же по минулорічному травневому перевороті за працю над урядовими законопроектами про самоврядування адміністративна комісія польського союму. Між центро-правими партіями дійшло навіть до взаємного порозуміння в тій справі.

дарма, що через цілих три роки до нього ніяк дійти не могло. І урядові законопроекти лежали тоді нерухані в комісії. Нагайка „санації“ заставила тоді „центро-правих“, а на ділі реакційних політиків з союму взятися за працю, навіть поважно.

Щож сталося? Уряд прийшов тоді до пересвідчення, що законопроекти не відповідають сучасним потребам Польщі та забрав їх з комісії для переробки. А був це час, коли „нагайка“ та „енергія“ саматорів показала себе вже не дуже то страшною і небезпечною. З уваги на те, почали реакційні послы фео-

мальну гру в піжмурки на соймовому терені. Уряд законопроекти, виготовлені його несимпатичними попередниками, взяв назад, а послы чини краще реакційні соймові клуби внесли ті самі законопроекти до сойму у формі власних пропозицій. Від маршалківської бурави помандрували вони знов до тоїж самої адміністративної соймової комісії. Тепер з далеко більшим запалом взялися зблукані *ad hoc* польські партії перефорсувати ті законопроекти, які вониж цілих три роки ігнорували. Довго йшли дебати, довго йшли всякі позакулісові маніпуляції поза плечима національних меншостей між польськими законодавцями і вкінці законопроекти перейшли аж два читання на комісії. Наслідком безлічі реакційних поправок стали вони пародією навіть того, що перед трьома літами пропонував польський також реакційний уряд. Вістрія всіх поправок і перерібок адміністративної комісії було звернене проти праць національних меншостей. „Законодавець“ польської центро-лівої реакції дійшли до того, що національні меншости від всякого впливу на справу громадської самоуправи виключили. Це й було причиною спільної декларації-протесту усіх національних меншостей проти ганебної тактики польської більшости в адміністративній комісії в тих справах та демонстраційної сесії з комісії.

Теперішній „санаційний“ уряд не приймав у працях комісії ніякої активної участі, не зазначував ніколи в цій справі свого ясного становища, а тільки обсервував хід подій. Польська реакційна правниця використовувала як не мож краще таку позицію уряду та проводила в законопроектах всі свої поправки і вкладала до них просто цілі виїмки зі своєї програми канібалізму відносно національних меншостей. Своім неясним і нездецидованим становищем уряд ішов їй в тому фактично вповні на стрічу. Та не треба закривати очей на те, що найважливішим завданням правниці не було ухвалення нових законів і проведення їх в життя, але навпаки правниця за ніяку ціну не бажала собі порушення теперішнього *status quo* в самоврядуванні. І ціллю було перевести насамперед зміну виборчої ординації до сойму, а потім уже запевнивши собі при допомозі нової виборчої геометрії перевагу в будучому соймі провести вже без участі національних меншостей же кращі закони до самоврядування як ті, що прийняті тепер комісією в другому читанні.

Колиж вона працювала тепер у комісії та форсувала свої поправки то тому, що всеж не мала певности чи теперішні „санації“ не втнуть знов якоїсь несподіванки для всіх та чи не перекреслять їх рахунків. Та ось виявилось, що уряд і в тому напрямі пішов польської реакції вповні на стрічу. Ось в урядовому органі „Епока“ появилася інтерв'ю з віцеміністром Ярошинським, референтом справи самоврядування, з якого довідуємося, що уряд зрезигнував уже з проведення нових виборів до самоуправних установ а тим самим із ухвалення теперішнім соймом нового самоуправного законодавства. „Санаційний“ уряд годиться на те, щоб „*ex tunc*“ в ділянці

самоврядування. Самоуправні закони мав би прийняти аж новий сойм, вибраний на основі нової виборчої ординації, якою участь національних меншостей в соїмі зредукованоб до мінімуму. Воно служилоб тому соймові для декорації.

«Основних законів — каже Ярославський — не можна ухвалити шорше як під сам кінець соймової сесії. Це значить, що рішення мовлях, на тих законах опертих виборів випадає на кінець, отже рівночасно з виборами до сойму. Це відбилось би як найфатальніше на виборчих настроях, бо політична точка погляду домінувала над господарською також: при виборах до соймів ухвалення».

До X- Всеукраїнського зїзду Рад. Робітничих, Селянських і Червоноармійських Депутатів, що відбувся прикінці минулого року, обов'язувала на Рад. Україні протягом шістьох років конституція з 10 березня 1919 року. Вона не обіймала всіх, агодом у міру розвитку державного життя прийнятих законів. Передовсім не було в ній аміні, що їх принесла конституція Союзу Радянських Соціалістичних Республік з 1923 р. Не обіймала вона крім того цілої низки основних законів не лише з ділянки державного радянського будівництва, але й з ділянки національно-культурного життя, що випливали з відродження української національної культури та з проводження в життя прав національних меншостей, з утворення у складі Радянської України автономної Молдавської Соціалістичної Радянської Республіки та адміністративно-територіальних одиниць національних меншостей. X. Всеукр. Зїзд Рад. з 1926 р. прийняв нову конституцію, яка, спираючися на конституції з 1919. р. доповнює її іншими, пізніше розробленими законами у повніше наведених справах.

Конституція Радянської України ставить собі завдання закріпити диктатуру пролетаріату для покорення буржуазії, для здійснення остаточного завдання комунізму, за якого не повинно бути ні поділу на класи ні самої державної влади. Україна є — по думці конституції — соціалістичною державою робітників і селян. Усю владу в її межах здійснюють Ради Робітничих, Селянських і Червоноармійських Депутатів. До влади допущені виключно трудові маси, а зовсім від неї усунені експлуататорські класи. Робітничо-селянська держава прагне до цілковитого знищення приватної власності на засоби і знаряддя виробництва. Тому земля, підземні скарби (надра), ліси і води а також фабрики, заводи, залізничний, водний та воздушний транспорт, становлять власність робітничо-селянської держави.

Для забезпечення за працюючими свободою совісті держава проводить повне відокремлення церкви від держави та школи від церкви і признає всім громадянам свободу релігійної та антирелігійної пропаганди.

Щоби забезпечити працюючим свободу вираження своїх думок, нищить держава залежність преси від капіталу та передає робітничій класі й селянству всі технічні й матеріальні засоби до видавання газет, книг, брошур і взагалі всіх друків та забезпечує їх вільне поширення по всій країні.

Радянська держава забезпечує працюючим свободу зборів; визнає за ними право вільно скликувати збори, відбувати похо-

ді, мітинги і т. п. та віддає робітничій класі і селянству (націоналізує) всі для зборів пригодні льокалі з обстановкою, освітленням і опалом. Всім працюючим забезпечує конституція не тільки свободу об'єднування в організації та спілки, але й допомогу влади в цій справі. Держава зобов'язана дати працюючим повну, всебічну і безплатну освіту. Праця є обов'язком всіх громадян. Для охорони здобутків великої революції введена загальна військова повинність. Почесне право обороняти революцію зі зброєю в руках мають тільки працюючі. Непрацюючі елементи виконують інші військові обов'язки помітного характеру.

Чужинці, що перебувають на території Радянської України для праці і належать до робітничої класи або до селянства, мають усі політичні права.

Всі чужинці, що стали жертвою репресій за політичну діяльність і за релігійні переконання мають на Радянській Україні право притулку (азилу).

Радянська влада позбавляє прав ті особи та окремі групи, які діляють на шкоду комуністичної революції.

Радянська Україна — говориться з конституції — творить добровільно та рівноправно зі всіма існуючими радянськими республіками Союз Радянських, Соціалістичних Республік, як основу мирного будівництва і братерської співпраці народів як захист проти світового капіталізму і через те становить новий та важкий етап на шляху об'єднання працюючих усіх країн у всесвітню соціалістичну радянську республіку.

Радянська Україна об'єднується з молдавським народом утвореною в її складі Автономною Молдавською Соціалістичною Радянською Республікою, що правиться окремою конституцією, ухваленною Всеукраїнським З'їздом Рад а затвердженою Всеукраїнським З'їздом Рад.

Українська Соціалістична Радянська Республіка входить в склад Союзу Радянських Соціалістичних Республік як незалежна договірна республіка, застерігаючи собі право вільного виходу із Союзу.

(Продолжения буде.)

Львів, Нілінського 1 (проти в'їзду каварні).

Нижче подано зміст кількох нових розпорядків у шкільних справах, що мають свою вагу і для нашого народу.

1. Розпорядок міністерства освіти у Варшаві в справі навчання релігії в нижчих і середніх школах з дня 9 грудня 1926. Цей розпорядок постановляє, що в кожній школі, де є дваццатьеро дітей дотичного обряду, має шкільна влада надати

про ідею як щось найкраще, найліпше. Навіть коли Бетовен передає свої духові почування в музиці, він не бачить себе як особи, тільки вдумується в силу об'єктивного духа природи, краси, життєвої етики і т. д. та вважає себе духовим представником тієї великої сили, що лежить у духовому світі. Тому не без рації бачать модерністи в ньому найбільшого творця об'єктивного напрямку в музиці. Але об'єктивізм не є у Бетовена самотетою, він є тільки найвищим мистецьким виразом духово-колективного принципу з тою титанічною силою, що не знає стриму, де ведеться боротьба за вселюдські ідеали. Деякі біографи ділять творчість Бетовена на періоди, прикладаючи до кожного періоду окремий стиль. В цьому є дещо правди, але не вся. Ці біографи забувають, що з розвитком генія розвивається і стиль Бетовена, та це не прив'язане ні до періоду, ні до числа опису поодиноких творів.

Вступаючи на шлях переведення своїх ідей, Бетовен починає від розважування свого духового життя. Фортелянові сонати — крім останніх, а також майже всі варіації та камеральна музика приблизно до оп. 59 — всі вони є зображенням його духовних переживань. Сонати

учителя релігії. Якщо того числа нема, то треба дітей залучити з дітьми сусідньої школи на науку релігії, або постаратися, щоби священник учив релігії безплатно. Нагляд над наукою релігії належить до єпископа дієцезіяльного, а свяські візанти й управителі шкіл, за винятком управителів народних шкіл, мають право нагляду над педагогічно-дидактичним веденням науки релігії. Ученики мають брати участь у релігійних практиках (богослужіння, екзорти, сповідь), однак від поодиноких практик може увільняти мовляв управитель школи в порозумінні з отцем префектом (катехитом).

II. Призначення приватним середнім школам загальнообразовуючих прав державних гімназій слідує, як подає розпорядок з 8 січня 1927, а місяці квітні і травні на найближчий рік, а есенуально і на далішні шкільні роки. Кураторії мають свої висношення, опірі на візитації школи в даному році, предложити міністерству перед 1 квітня ц. р. У зв'язку з тим повиннася асигнувати кураторії львівського шкільного округу до власників приватних шкіл, щоб вони, подібно як в мин. році, зложили певні квоти на покриття коштів візитацій шкіл. Кураторія підчеркує, що це добровільні датки, та з уваги на перші розпорядки вони набирають цілих промисового датку, бо школа хоч би з нестачі фондів не буде зниктована, то не зможе одержати права прикладності.

III. Важний для нас є ще розпорядок міністра освіти з 5 січня 1927, що на основі обов'язкових законів, діти шкільному віці можуть ходити до кожної приватної школи, веденої на основі концесії, як що вона подає дітям науку не нижчу, як в державній школі, в якійнебудь мові навчання. Цей розпорядок вийшов тому, що шкільна влада нижчих інстанцій отримала декуди до вчанням до державних шкіл; також такі діти у шкільному віці, що не ходять до приватних шкіл, нерозсудливих властями щодо рівня їх навчання. Їх дітей не можна отже тягнути зовсім до публичних шкіл.

Повітовий зізд Обединня в Ходорозі.

Дня 21. березня ц. р. відбувся в зал Народного Дому в Ходорів повільний зїзд Українського Нац.-Дем. Об'єднання судового ходорівського повіту. Присутні делегати майже зі всіх сіл Ходорівщини. Зїзд відкрив короткою промовою і промовив нарадам о. Михайло Бобовик голова Цов. Нар. Комітету на політичні бобрешинський повіт, секретаріозав. в Грох Ковальчик, господар в Борині Р. Реферат про політичне положення українського народу під Польщею, про прохання й організаційні завдання Українського Національно-Демократичного Об'єднання виголосив головний секретар партії в Целевич з Львова. Адвокат д-р Трапін представив стан політичних організацій в повіті й обговорив точніше сім'ю громадського самоврядування, як такої сім'ю міністерського розпорядку про фінансове виховання. По обох рефератах відбулася дискусія, в якій заборили голоси. Слени бесідики. В склад громадського Комітету на судовий повіт Ходорів вибрано

Української Соціалістичної Радянської Республіки.

Досі не мали ми суцільного образу конституції Радянської України, а знали про неї тільки з уривків, поміщуваних в рядки газети у пресі.

Щойно недавно вдалося нам добути текст скодифікованої в 1926 р. конституції УСРР, з уваги на значіння цього основного закону тобто конституції для державного будівництва і політичного життя на Рад. Україні, подаємо далі в скороченні найважливіші її постанови.

Основні елементи творчості Бетовена.

У 100-ліття смерті мистця тонує.

Форма і звук були принципами, на яких спиралася музична творчість перед Бетовеном. Закінчена архітектоніка та звучність мельосоу — це постуляти, що вповні відповідали духові часу. Всеж таки той формалістично-сенсуалістичний напруг не міг удержатися в цілій основі. Традиційна форма згодом переривається, щоб уступити місця імпульсивній творчій силі. Музика стає не тільки виразником самовдоволення з процесу творення як такого, але й посередником у переведенні ідейного принципу мистця. І так ті три головні чинники: форма, звук та ідейний зміст витворюють один, живий та тривкий організм.

Наглядним доказом того є творчість Баха, що не зриваючи з традицією, приновровлює форму до своїх мистецьких інтенцій. Хто краше його зумів розвинути красу мистецької лінії на суворій поліфонічній підставі та рівночасно одуховити її такою силою ідейного змісту? Найвищий ступінь перетоп-

лення всіх тих трьох елементів досягнула музика Гайдна та Моцарта. В творах цих останніх, зокрема Моцарта, пластика й симетрія архітекτονіки разом з непорочною лінійною мелодією зливаються одною, нерозривною гармонією у дитирамб вічної краси.

Всі ті три елементи бачимо також у Бетовена. Однак його творчість є боротьбою ідеї з формою. Ідея є для Бетовена найвищим авторитетом творчого формування. Все: форма, мелодія та структура стають неважкими, якщо ходять про музичне відтворення й уявляння його духових переживань. Тому не дивно, що форми (сонати, симфонії і т. д.), якими послуговувалися його попередники, стають за тісні для нового змісту, для нової ідеології Бетовена.

Вся творчість Його — це беззастановне змагання в царину вольного, нічим необмеженого духа. Тут є Бетовен дитиною свого часу — часу боротьби за волю — і саме в тому лежить культурно-історичне значіння Його особи як мистця. Його творчість є апофеозною ідеалістичною напрямку Канта й Шіллера, вона споріднена з теорією Гегеля про об'єктивний дух всесвіта та лучить з цією поняття Платона

падати по стрілах. Сам він промовив до голпи, хотів її заспокоїти, але не помогло. Переслухано ще свідка постерункового Худяка, на тому розправу перервано. Вже після оголошення відношення далішої розправи на завтра надійшла на руки д-ра Гарясимова від зібраних на мічу в Самборі різних робітників телеграма, що звертається до призначеному суду з жаданням ухвалення всіх обвинувачених.

Стрий, 23. березня 1927.

Сьогоднішня розправа зачалася переслуханням як свідка старшого пішодовника поліції Маєра, що був пам'ятного дня підкомандним Лазаревича і слухав прикати останнього. Він витягав картку і хоче її своїх записок складати звання, але цьому протривав рішучою оборона і вкінці став на тому, що ту картку він мусів зложити до акти; з тої картки предсідник помагає його пам'яті і таким робом "твориться" його звання. Свідок — амбітний тип, доволі інтелігентний з природи, а до того хитрим, осторожно викручується від відповідей на ті питання, що могли би поставити в сутінок діяльність поліції. Вкінці, припертий питаннями оборони, признає, що він двічі передирався крізь товпу вузьким коридором з середини будинку на вулицю: перший раз, щоб заспокоїти товпу, другий раз на приказ Лазаревича на те, щоб двох чи трьох постерункових, що стояли на вулиці коло дверей, стягнути до середини, аби, як це об'яснив йому Лазаревич, при наміренні ужити кулі якого постерункового. Він перетиснувся на вулицю, звикливав постерункових, wraz з ними перетиснувся назад до середини, правда, з трудністю, але без ніякої напасти з боку голпи. На заміт оборони, що Лазаревич до видання йому такого приказу і з таким поясненням не признається, він твердить, що його звання (Маєра) є правдиві і він може Лазаревичеві це сказати в очі.

Свідок Майоха (Majocha), старший постерунковий, стояв на вулиці перед брамою, поки його не покликано до середини; він не знає вже, чи його кликав Маєр, а не знає і того, чи на вулиці було їх тільки двох, чи більше. В середині станув у кордоні поліції, що замикала товпу, давши посунути в коридор, узяв кріс як до столу, але чи також стріляв, не може сказати, а потім просить звільнити його від відповіді на це питання.

Потім трибунал відмовляє поставленому втруте домагаючи оборони львівського візії, а допускає конфронтацію свідків Лазаревича і Маєра.

Пам'ятайте, що всякі збірники на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

З концертової салі.

Свято Бетовена в Стрию.

Дня 10. березня відбувся в Стрию заходом філії Муз. Тов-ва ім. Лисенка святочний концерт з нагоди 100-літніх роковин смерті Бетовена. Концерт цей виходив далеко поза межі провінціального концерту і того роду продукції не постидалося би і столицею місто Львів.

Концерт анімагував п. І. Крушельницький відомим, в якому старався підійти до Бетовена як людини і творця. Хоча в недовгому не погоджується з выводами прелегента, то мушу зазначити, що відчит цей був цікавим зразком, як і немусик може підійти до психології творчості Бетовена.

Виконавцями концертової частини були сестри: Галія і Стефа Левницькі і члесті Л. Вурм. Очевидно — на перший план значно вибилася півністка Галія Левницька, а який планали ми під кожним оглядом знамениту силу, що тим виступом станула в першому ряді наших, що правда, доволі нечисленних музичних сил. Помінивши її високо розвинену, певну, а при тому ніколи на виступаючи на перший план чисто технічну спроможність, гру її ціше ще й великим прецизним почуття ритмічне, рідко подбубане саме у жінок, а даліше шляхотний вираз сили, гарний, видатний, а не пересичений том у Кантієні, а в першу чергу те тонке почуття музичності, яке і інтерпретація дає доволі влучний, пластичний, а навіть індивідуальний характер. Тимто на перше місце продукції того вечора висунулася сольова фортепіанова соната а-ля-сонату. В першій тоці (трио *c-moll* на скрипку, чельо і фортепіано) півністка очевидно з огляду на своїх партнерів, з розумом усунулася може навіть надто в тій, та все таки і виконання тріа робило «повні культурне враження».

Скрипка п. Стефа Левницька, хоча виклазе дещо відмінні риси відчуття, температура в порівнянні з півністкою, викликала себе, особливо у весняній сонаті, дуже цікаво силою як під оглядом солідної техніки й чистоти інтонації, так і під оглядом умілості фразування не надто великого, та проте звучного і шляхотного му.

Цілий концерт зробив якнайкраще враження і був незвичайно потужним об'ємом, як і інстинктивним покликанням до такої роботи артистичних сил може й на про-

вінші змично дивитися стан нашої музики. За все те слід подякувати енергійній діяльності п. Галі Левницької, для якої настала вже крайня пора дати себе пізнати й у Львові.

В. Баранський.

В справі виїзду до Франції.

Комунікат Еміграційного Уряду.

Французька амбасада повідомила польське правительство, згідно з § 10-им польсько-французької конвенції з дня 3. жовтня 1919, про отсі зарядження, видані французьким правительством у зв'язку з некорисним під що пору станом ринку праці у Франції, в цілі обмеження доплни чужих робітників:

1. Почавши від грудня 1916 р. запотребування робітників-чужинців, «збірні, так і одиничні, є узаконені важними лише в тому випадку, коли по затвердженню властивим провінціоальним урядом посередництва праці одержать прихильну оцінку Центрального Виділу для справ робітників-чужинців при французьким міністерстві праці. Видавання прихильних оцінок в того роду справах тепер здержано.

2. Робітники, які вихили часово до краю на основі урльопу, заосмотреного візою французького міністерства праці, зможуть вернутися на місце праці тільки у випадку окзання письма працяодавця, зважаючого до повороту, яке буде прихильно заопіноване Центральним Виділом для справ робітників-чужинців. Здержано також виконання запотребувань збірних і одиничних, перетим затвердження, як також вінад робітників-чужинців на основі тих запотребувань. Вкінці заряджено, що речіще важности запотребувань одиничних минає по одним місяці, а речіще збірних запотребувань — по двох місяцях, рахуючи від дати видання прихильної оцінки до дня ставлення робітника на границі Франції.

Повиши зарядження мають на меті охорону чужих робітників перед наслідками пануючого тепер (у Франції) безробіття, які були би для них тим прикрішті, що на основі істичних приписів підмоги для безробітних видається тільки у випадку ствердження вишайменше шістьмісячного побуту в місцевості, яка входить в обсяг ділення фонду безробіття.

Всячина.

— Для мільйонерів і зайдиголов має щось на продаж французький уряд. Це ціла низка диких островів аж 14, недалеко побережжя, які віками стоять опустілі. З їх них близько пристані Гавру, 6-ий біля Дюнкерку, два на північ від Бретані, решта на Середземному Морі, один в 100 км. від Корсики. Одні заливають річично морські хвилі, на інших може жити бандіти. У всякому разі міністерство франц. маринарки прийшло до пересвідчення, що ними не варто опікуватися і продає їх. Один острів коштує 6 міль. фр., інші від 2 міль. до 20,000 фр. Та є один острівчик і за... 17 0, а другий за 1900 фр. На 100 метр. кв. можна там побудувати віло або забавитися у Робінзона. Уряд залишає там власникові за таку смішну суму ще й стару гармату, яка не стріляє, але може йкати дикі чайки. Аж дивне, що до цього часу на найшовся ще який аматор американець або бодай чужако-поет.

Посмертні згадки.

Михайло Мриглад, студент філософії, помер в Сосніч в 32 році життя. Покійний був ширим українцем, як офіцер австр. армії дістався в російський полон, перебуваючи 7 літ на Сибірі, де в таборі набавився чахотки, яка була причиною його смерті. — В. И. П.

Оповідки.

Незалежний Людовий і Український Театр Союзу Артистів Ша-шківича 5.

Неділя, дня 27. березня ц. р. завичайні ціни 3-30 попов. Пан Твардовський казка Фефія на 5 дй з прологом і апофеозом на основі повісті Г. Крашевського.

Неділя, д. 27. березня 7-30 вечером гостиний виступ Ресі Скальської і В. Гогольського. Підвищені ціни «Графіня Маріца», оперетка на 3 дй Е. Кальмана. Білети продає Союзний Базар (Руська 20) а в неділю від 10-12 перед і від 2-ої попов. кася театру.

Відчит Д-ра В. Щурата пн. «Пролог і епілог Колішницький», відбувається в неділю, 27. III. год. 6 веч. в салі «Української Бесіди» у Львові, вул. Рутівського 22, заходом «Союзу Українок». Вступ за добровільними датками. 1788 1-2

«Союз» взаємодопомоги українських старшин у Німеччині. Берлін, зібрав на Українських Інвалідів 5 дол. і кличе всіх б. Членів Українських Військ, щоб хоч мінімальними датками допомогли інвалідам. 1789 1-1

ALBORIC

Першої якості пахуче мило до ПРАННЯ І МИТТЯ

На «Рідну Школу» зложило Тов. «Українська Студ. Громада» в Кракові з оподаткування добровільних датків студентства квоту 50 зол. Жертводавцям складає ширю подяку Головна Управа. 1791

Пригада. Загальні Збори Жіночої спілки промислової «Труд» відбудуться в суботу 26. березня ц. р. о 5 год. пополу. на які запрошує П. Т. Членів — Управа. 1794 1-1

Загальні Збори Товариства кандидатів адвокатури відбудуться дня 27-го березня ц. р. о годині 8 рано в салі засідань Палати Адвокатів у Львові при вул. Гродницьких 1. зі значальним денним порядком. В разі браку комплексу відбудуться Заг. Збори о год. 9. без огляду на скількість присутних членів стоваришення. За Виділ Стотаришення кандидатів адвокатури: д-р Шнекраут вч. д-р Акер вч.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ ПЕРЛОВИ Ігнатівч Львів. 956 97-2

ІНЖІНЕР будови машин та електротехніки потрібний від 1. квітня 1927 до навчання рисуиків в фахово-доповняючій ремісничій школі. Зголошуватися негайно — нараді без свідонів — до референта пром. шкіл «Рідної Школи» у Львові, Ринок 10. 1889 2-2

АКВІЗИТОРІВ до збирання оголошень прийме видавництво. Листи до Адміністрації під «Забіний». 1783 2-2

НОТИ на скрипку з фортепіано: Іван Левницький; Українська Рапсодія — Мережка — Казка. 1740 2-3

МАШИНИ писарські: Underwood, Remington, Mercedes, майже нові оказійно продає Михальські, Львів, вул. Собіського 12. 1552 9-10

ФОРТЕП'ЯНИ — п'яніна купує за готівку «Моношко», Зіморівчя 10. 1769 2-3

МАГАЗИН Стампа, Львів, Сикстуська 16. поручає французьку волічку, матадор штучний шовк Д. М. Ц. Панчохи, Рукавички, Реформі і т. п. найдешевше, бо ахід через сина. 1708 7-12

БОМНАТА гарна, умебльована до найму від 1. IV. Письменні зголошення до Адміністрації «Діла» під «Комната». 1790 1-1

ВІЛЛІ від 2,500 доларів — 22,000 доларів цілі віллі, рентоні камениці з вілліни мешканцями від 3,000—50,000 доларів, віллі, парцелі, Крипниця, Гребенів, Ярмеч, Бруховичі продасть Центральна Агенція, Коперника 14.

30 ЗОЛ. коштує столове накриття на 6 осіб з хінського срібла у Мандля, Коперника 14. 1773 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

1640 Пересвітлення Рентгеном. 20-27

Телефон 834.

Дентистичне заведення МАКСИМІЛІАНА МОРА Львів, Подлеского 9. Тел. 25-58.

приймає всілякі роботи, вводячі в обсяг дентистички. Для Н. Т. урядників полекші в сплатах. 3-3

1761 Пенірове бюро 3-7

Інж. Михайла Федецького

авториз. геометра і записяж. суд. знатока Львів, вул. св. Тереси ч. 2 Б. (бля площі св. Юра). 4. тел. 37-41.

св. ІОАНА ЗОЛОТОУСТОГО зі службоні різних намірень українською мовою

у перекладі о. д-ра Ярослава Левцького з дозволом греко-кат. Митрополитичого Ординаріату вишла друком — примірник 2 зол. 50 сот без пересидки. Продає «Книгарня Наукового Т-ва ім Шевченка» і Адміністрація «Діла» Ринок 10.

СОЛІДНИХ, добре репрезентуючих зимовних агентів, до продажі кави, шкорті, віснених платків, ка-каю як у Львові так і на провінції за про-візію пошукується. — Зголошення тільки писемно до Представництва Акц. Т-ва «Extra» Львів, Погулянка 6. 1758 2-2

Федь Манюх син Павла

родом з Яблони, повіту Рогатки четар 13 п. п., VII. (березнянської) бригади УГА, мав згинуту з обсадою машинного кріса внаслідок розриву денікського гранату на відтинку Брашлав-Немиров наз Бугом, в перших днях листопада 1919 р. і має бути похоронений на місцевім цвинтарі в Немирові. Всіх старшин, полекші душпастирів і стрільців УГА, котрі мали би близькі відомости про смерть Федя Манюха і докладнішу дату його смерті, просять підписаний заподати йому, навіть за винагородою. Вп. сотника Хмару і пор. Кліща з 13 п. п. УГА, котрі мали оповідати в Команді Бригади товаришам з 14 п. п. УГА, про близькі подробиці смерті Федя Манюха, прошу о ласкаве заподати своїх адрес. — Закордонні зголошення просяться о передрук цього оголошення Юрій Дудрович, заст. нотаря в Бурштині.

1755 5-5

Жолудеве Какао

стародавній зна-менитий середина проти нежити покормових доріг, катару кишок, розвінненням як також демітері і кровавої бігунки (червонки), високої відсоток (процент) природного гарбичку, під сталою лікарською контролею. 2) Віснених плавок «Extra», 3) Солодову Ка-ву «Extra», 4) Цикорію «Extra» на догідних услвах поручає Представництво Крот. Фабрики Солодової Кави Акц. Т-ва «Extra», — Львів, Погу-лянка 6. 2-4

Кривниця «Здіслана»

порукає від 1. мая соняшні покові близько нових лавинок, вибагливий харч, на ба-жання кухня дієтична. Зголошення до 1-мая. Зибліковича 16, І. пов. між 3-5 попов. 1711 Телефон 34-91. 3-3

НАПРАВУ годинників як також біжутерію поладжує фірма И. Домбровскі і З. Роз-важескі, Академічна 2, найліпшими фто-1681 вими силами по приступних цінах. 6-7

Закордонний кравець ЯКІВ ПІДКОВСЬКИЙ

Львів, Домініканська 7. Виконує всілякі кравецькі роботи з власних матеріалів 1730 на догідних услвах. 2-4

Пан! що задумує закупити найдешеві і найдешевші презервативи, французькі або мексиканські болони, повинен негайно жадати з візори разом з цінником за зол. 120 в значках, тузіл зол. 4, 6, 9 і 12. — Вісилка почт. шілкою дискр-перфу-мерія С. ФЕДЕРА Львів, 7. 1787 2-10

Кравецька Робітня

Михайла Стеця

Львів, вул. Зелена 31.

абсолютента академії крою в Штутгарті і Липсці, виконує для Веч. Духовенства реверенди, папістики, пальта і козаки. Для Вп. Панів виготовляє всілякі кравецькі роботи швидко, елегантно по найновішим 1744 взорам і по найнижчих цінах. 2-2

Великий вибір матеріалів.

Заява.

В «Ділі» ч. 62 з 20/III. 1927. поміщено, що я був в президії та вибраний лавою до Управи У. Н. С-у на львівське зголо-ство, — поясню, всім тим, що показу-ство, що в агаданий президії я не був, а ко-ли вибрано мене до Управи У. Н. С-у, без мого відома, бо такого вибору не прийняв і не приймаю.

М. Душеньчук,

дир. Нар. Дому в Жолі

За овакцію відповідає Василь Мудий

Видає Видавничя Спілка «Літо».

З доукарні йстативичої спілки «Літо» Львів, Ринок ч. 10.